

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๒๖๐๖/๗๕๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง โครงการจัดระบบการปลูกข้าว

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/๑๗๗๗๓ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย มติคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอปรับปรุงโครงการจัดระบบการปลูกข้าว ปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) เรื่องที่ขอทบทวนหรือยกเว้นการปฏิบัติตามมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ และคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ เห็นชอบโครงการจัดระบบการปลูกข้าว ปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖ ซึ่งมีแนวทางการแก้ไขปัญหาหวั่นไหว โดยการปฏิรูประบบการปลูกข้าวไม่ให้มีการทำนาปลูกข้าวตลอดทั้งปี ซึ่งมีข้อดีช่วยตัดวงจรโรคแมลงศัตรูข้าว ลดการใช้สารเคมีอันตราย ประหยัดน้ำต้นทุน เพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตข้าว รวมทั้งช่วยฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและสภาวะสิ่งแวดล้อม วงเงินงบประมาณ ๒,๑๘๐.๓๖ ล้านบาท โดยในส่วนของงบประมาณที่ใช้ดำเนินการให้สอดคล้องในรายละเอียดกับสำนักงบประมาณ

๑.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีแล้วโดยได้เร่งรัดการดำเนินงานโครงการจัดระบบการปลูกข้าวสำหรับ ปี ๒๕๕๔ ได้แก่ การประชุมชี้แจง การสำรวจความต้องการเข้าร่วมโครงการของเกษตรกร การจัดทำเวทีชุมชนเพื่อยืนยันการเข้าร่วมโครงการของเกษตรกร การเตรียมเมล็ดพันธุ์พืชหลังนา/พืชปุ๋ยสด การประชาสัมพันธ์ การเตรียมการฝึกอบรมเกษตรกร รวมทั้งการบริหารโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณตามเงื่อนไขของคณะรัฐมนตรี

๑.๓ ข้อมูลการสำรวจเกษตรกรและจัดทำเวทีชุมชนล่าสุด ปรากฏว่ามีเกษตรกรที่ต้องการเข้าร่วมโครงการจัดระบบการปลูกข้าว ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๖๓,๘๓๒ ราย พื้นที่ ๑,๔๘๕,๗๐๙ ไร่ เกษตรกรที่ต้องการปลูกพืชหลังนา/พืชปุ๋ยสด จำนวน ๔๓,๗๓๔ ราย พื้นที่ ๘๔๖,๙๑๖ ไร่ แยกเป็นพืชหลังนา ๗๕๒,๐๔๐ ไร่ และพืชปุ๋ยสด ๙๔,๘๗๖ ไร่ ส่วนพื้นที่ที่เหลือเกษตรกรเข้าร่วมโครงการโดยการพักนาอย่างเดียว

๑.๔ ในการดำเนินงานข้างต้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ทำความเข้าใจกับสำนักงบประมาณ โดยขอใช้งบกลางสำหรับปี ๒๕๕๔ จำนวน ๓๐๗.๔๗ ล้านบาท (ลดลงจากงบประมาณโครงการที่ตั้งไว้ คือ ๖๗๙.๘๔ ล้านบาท) โดยแยกเบิกจ่ายเป็น ๒ ช่วงตามระบบการปลูกข้าว คือ ช่วงที่ ๑ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๓ จำนวน ๕๒.๗๗ ล้านบาท และช่วงที่ ๒ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๒๕๔.๗๐ ล้านบาท อย่างไรก็ตาม สำนักงบประมาณได้ประสานงานขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้บังคับสำหรับการดำเนินงานในช่วงที่ ๑

ซึ่งหน่วยงาน...

ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยนำงบประมาณปกติมาดำเนินงานในกิจกรรมสำคัญ ได้แก่ การประชุมชี้แจง การสำรวจความต้องการเข้าร่วมโครงการของเกษตรกร การจัดทำเวทีชุมชนเพื่อยืนยันการเข้าร่วมโครงการของเกษตรกร การประชาสัมพันธ์ การเตรียมการฝึกอบรมเกษตรกร รวมทั้งการบริหารโครงการ

๑.๕ เนื่องจากขณะนี้ ยังไม่ได้รับงบกลางสำหรับการดำเนินงานโครงการในช่วงที่ ๒ จากสำนักงบประมาณ จึงทำให้ระยะเวลาการจัดหาเมล็ดพันธุ์พืชหลังนาบางชนิด ไม่สามารถดำเนินการได้ทันช่วงระยะเวลาปลูกที่เหมาะสม ซึ่งกำหนดไว้ในเดือนมีนาคม - เมษายน ๒๕๕๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงโครงการจัดระบบการปลูกข้าวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำเป็นต้องรับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ที่กล่าวข้างต้น รวมทั้งต้องสนองความต้องการของเกษตรกรที่ได้ตอบตกลงในคราวสำรวจไว้แล้ว จึงได้ปรับปรุงแผนการดำเนินงานโครงการจัดระบบการปลูกข้าว เพื่อเป็นการแก้ปัญหาการจัดสรรงบกลางล่าช้า และเพื่อให้การจัดหาเมล็ดพันธุ์พืชหลังนา/พืชปุ๋ยสดทันต่อเวลาปลูก สามารถสนองความต้องการเกษตรกรบางส่วนที่ได้ยื่นความจำนงเข้าร่วมโครงการในปี ๒๕๕๔ จึงมีความจำเป็นต้องปรับระยะเวลาการดำเนินโครงการจาก ๓ ปี (ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖) มาเป็นระยะเวลา ๔ ปี (ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗) รวมทั้งขอใช้งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ในปี ๒๕๕๔ และขอใช้งบปกติในปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องเร่งรัดดำเนินการจัดเตรียมการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร รวมทั้งจัดเตรียมและสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ซึ่งจะเริ่มปลูกในพื้นที่นาตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๔ นอกจากนี้ ยังต้องเตรียมผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวและอื่นๆ ในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๕๔ ไว้สำหรับการดำเนินงานในปี ๒๕๕๕ หรือราวเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ ซึ่งต้องได้รับงบประมาณอย่างช้าภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔

๔. สำคัญ/ข้อเท็จจริง

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาด้านงบประมาณ และการจัดหาเมล็ดพันธุ์พืชหลังนา/พืชปุ๋ยสด ที่กล่าวมาแล้ว อันเป็นการผลักดันให้ภารกิจตามแผนงานโครงการสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอปรับแผนการดำเนินงานโครงการจัดระบบการปลูกข้าว ปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖ เสนอคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ดังนี้

๔.๑ ปรับระยะเวลาการดำเนินงาน จากเดิมปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖ เป็น ๒๕๕๔-๒๕๕๗ โดยในปี ๒๕๕๔ จะส่งเสริมเฉพาะพืชปุ๋ยสดที่ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีงบประมาณปกติ จำนวน ๕๐,๐๐๐ ไร่ และขอใช้งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเพิ่มอีก จำนวน ๕๐,๐๐๐ ไร่ รวมเป็น ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ ตามฐานข้อมูลความต้องการของเกษตรกรที่ได้ผ่านการสำรวจและเวทีชุมชนจริง และจะใช้งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จัดหาเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวชั้นพันธุ์ขยายจำนวน ๓๐๐ ตัน และชั้นพันธุ์จำหน่าย จำนวน ๓,๕๐๐ ตัน เพื่อใช้ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกในปี ๒๕๕๕

๔.๒ ปรับเป้าหมายพื้นที่ดำเนินงานโครงการ โดยถือว่า ปี ๒๕๕๔ มีเป้าหมายตามที่เกษตรกร ยื่นความจำนง คือ ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ (จากการส่งเสริมพืชปุ๋ยสด) ส่วนปีต่อไป คือ ปี ๒๕๕๕ ถึง ๒๕๕๗ มีเป้าหมาย ปีละเท่ากัน คือ พื้นที่ดำเนินการจัดระบบการปลูกข้าวปีละ ๑.๕ ล้านไร่ ปลูกพืชหลังนา/พืชปุ๋ยสดปีละ ๑.๐ ล้านไร่ รวมเป็นเป้าหมายทั้งสิ้น คือ พื้นที่ดำเนินการโครงการ ๔.๖ ล้านไร่ ปลูกพืชหลังนา/พืชปุ๋ยสด ๓.๑ ล้านไร่

๔.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ ให้มีการปรับแผนงานโครงการจัดระบบการปลูกข้าว และงบประมาณ ในการดำเนินงาน คือ เห็นชอบการปรับช่วงเวลาและงบประมาณแผนงานโครงการจัดระบบการปลูกข้าวตามที่กรมการข้าว

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ จากเดิม “ปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖ รวมระยะเวลา ๓ ปี รวมวงเงินงบประมาณ ๒,๑๘๐.๓๖ ล้านบาท” เป็น “ปี ๒๕๕๔-๒๕๕๗ รวมระยะเวลา ๔ ปี รวมวงเงินงบประมาณ ๑,๐๘๓.๒๔ ล้านบาท” โดยมีรายละเอียดดังนี้

ปีที่ ๑ (ปีงบประมาณ ๒๕๕๔) จำนวน ๒๐๓.๒๐ ล้านบาท โดยขอใช้จากงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

ปีที่ ๒ (ปีงบประมาณ ๒๕๕๕) จำนวน ๑๔๘.๖๘ ล้านบาท โดยขอใช้จากงบปกติ

ปีที่ ๓ (ปีงบประมาณ ๒๕๕๖) จำนวน ๓๖๕.๖๘ ล้านบาท โดยขอใช้จากงบปกติ

ปีที่ ๔ (ปีงบประมาณ ๒๕๕๗) จำนวน ๓๖๕.๖๘ ล้านบาท โดยขอใช้จากงบปกติ

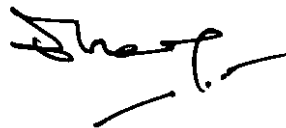
ทั้งนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีข้อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาตามข้อที่ ๔.๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรียนคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมการข้าว

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๙๔๐ ๖๑๑๕

E-mail : brpe@ricethailand.go.th